

KMETOVALEC.

Glasilo c. kr. kmetijske družbe vojvodstva kranjskega.

Ureduje Gustav Pirc, tajnik družbe.

Izhaja 1. in 15. vsaki mesec. — Udje c. kr. kmetijske družbe dobivajo list brezplačno, a neudje plačajo s poštino vred 2 gld. na leto. Naročila naj se pošiljajo c. kr. kmetijski družbi, ali pa dotičnim podružnicam.

Štev. 5.

V Ljubljani, 1. maja 1884.

Leto I.

Katere sorte grozdja naj se sadi preko hiš severnih krajev, in kako naj se jih goji.

Spisal R. Doléne.
(Konec.)

Napnence se nareže na trti A. 30 do 40 centimetrov dolge, palce zraven njih pa le na dva očesa; na trti B. se pa pušča vsak prvi palec dveh očes, drugi pa treh ali celó štirih. številke 1, 1, 1, 1, znamenjuje dolge palce, številke 2, 2, 2, 2 pa kratke trte B. pod št. 2. Napnenci na stegnencih se pri režnji sključijo ter v podobi lokov k etaži sami povežejo; palce se pusti pa brez povezati.

Napnenci se zato v podobi lokov sključijo, da je po njih celi dolgosti rašča enakomerna, kajti ako bi se jih navpik ali povšev vezalo, zagnali bi le na vrlih močno, zdolej pa le slabo.

Zakaj da se pušča pri trti A. zravno napnencev palce, in zakaj da se pušča pri trti B. dolge in kratke palčke; to je častitim čitateljem pač jasno, namreč iz sledečega vzroka: palci trte A. imajo nalogo les za bodoče leto dati, napnenci pa grozdje v tekočem; in kratki palci trte B. imajo pa tudi namen, krepak les za bodoče leto dati, dolgi pa grozdje v tekočem.

Kako da se trte B. sicer izgojno obrezuje, pač ni treba še le bliže popisovati, saj to podoba sama jasno kaže. Mladike p^3 , p^4 pod št. 1. B. se skrajša, namreč kakor to podoba št. 2. B. kaže pod dratom tretje etaže D'' in spremeni se jih s tem v navpične voditeljice N, N'. Na drugi etaži se nareže tudi novi etažni voditeljici N² in N³; in na prvi pa tudi N⁴ in N⁵.

Kako da se trte v petem letu, kadar uže dobro ozelenijo omanda, ostane gledé daljne izgoje vse pri starem, vsaki trti se pusti namreč, kakor v tretjem in četrtem letu, na vrhu navpične voditeljice po en pognank neprikrajsan navpik rasti (p, p, p pod šte. 2. A. in B.) to za zvišanje špalirja; neskrajšane pognanke se pusti pa tudi na končeh napnencev prve in druge etaže, kakor to črke p^3 , p^4 , p^5 , p^6 podobe šte. 2. A. in B. kažejo. Sicer pa tudi na novih stegnencih zeló vse pri starem ostane, kajti vse pognanke se, bodi-si na napnencih, kateri imajo etaže podaljšati, kakor tudi na palcih in lokih, kateri so uže v namen stalne rodovitosti narezani, navpik na drobne drate poveže, in le tiste se popolnem odvrže, kateri so ali čisto slabotni ter brez zaroda, ali pa kateri so za prihodnjo režnjo sploh čisto nepotrebni.

V šestem letu ostane z ozirom na izgojno režnjo vse pri starem, špalir se še kakor do zdaj, navpik in na desno in levo razširi, to z narezanjem novih napnencev. Za stalno rodovitost se pa na napnencih petega leta N¹, N² pod. šte. 2 A. in na napnencih N², N³ pod. šte. 2. B., kateri so v šestem letu se ve da uže stegnenci postali, zopet ista režnja izpelje, s katero se je v petem letu na stegnencih S, S' pod. šte. 2. A. in S², S¹ pod. šte. 2. B. pričelo. Ravno ista režnja se izpelje ali ponovi na ravno navedenih stegnencih samih, vendar gre pri teh na to dobro paziti, da se pri trti A. pod. šte. 2., loke vedno na dvoletnem lesu pusté, palci zamorejo tudi na starejšem rasti; vsaj oni imajo le za les služiti — in pri trtah B. pod. 2 gre pa na to paziti, da se pusté daljši palci na dvoletnem lesu, kajti sicer ostanejo tudi oni brez ploda.

Izgojevanje lepih rednih špalirjev še dalje popisovati se nam zdi nepotrebno, kajti vsakemu p. n čitatelju je razumljivo, da se dozda popisana izgojna režnja toliko časa nadaljuje, dokler špalir v stegnencih odločene visokosti in širokosti ne doseže — kar zamore tudi 10 do 12 let trpeti — no vsakoletna režnja napreduje pa tudi po petem letu vsako leto na štirih stegnencih, to toliko pri špalirju pod. šte. 2. A. in B. In tako se doseže po preteku gotovega števila let špalirje, kakoršne nam pod št. 3. A. in B. predočuje.

Eden kakor drugi je gotovo za oko kaj lep, bodisi na spomlad v obrezanem stanju, posebno pa še v poletnem in jesenskem zelenem ter z grozđjem obdanem; eden kakor drugi je pa tudi gospodarju na veliko korist in kratkočasje. Prepričani smo, da kdor si tak špalir izgoji — in izgoja pač ni nikaka težava — ne bode pripustil, da bi mu ga na spomlad kdo drugi obrezoval ter povezoval, ampak storil bode to z veliko radostjo sam. Sam bode pa tudi špalir mandal, sam pognanjke povezoval, in kedar bode memo špalirja šel, bode prav nehoté pred njim obstal, ter ga z nekim kaj prijetnim notranjim zadostilnim občutkom opazoval. V takem špalirju je pač prav po latinskem pregovoru „utile con dulce“ spojeno.

Naj bode torej s tem izgoja lepih rednih trtnih špalirjev končana, vendar moremo še nekoliko splošnih opazek dodati.

Marsikdo bi utegnil na pr. vprašati, čemu je to dobro, da se špalir tako po malem vsako leto le za 50 centimetrov na visokost, in le za 100 centimetrov na širokost širi, vsaj zarinejo trte v enem letu, po tri, štiri in še več metrov dolge mladike? No, odgovor na

to je kratek sledeči: ako bi se trtam vsako leto veliko daljše voditeljice puščale, to je, narezovale, bil bi špalir res veliko prej dogotovljen, toda v starem lesu, v stegnjenicah bi bil pa tudi jako slaboten, tako da bi sam sebe nositi ne mogel. Kdor hoče močne trte imeti, jih more le polagoma na visokost in širokost speljavati.

Konečno moramo pa tudi še opaziti, da je neobhodno potrebno, da se vsaka etaža, potem ko je špalir uže prav dovršen, na koncih pri vsakoletni reznji, ako ne z napnenci — to pa krajšimi — pa vsaj z daljšimi palicami, to je, palicami treh do štirih oces previdi. To je pa zato potrebno, da se rašča na konec etaž tako rekoč vleče, kajti sicer oni v rašči radi upehajo.

Ako pa tako izgojeni špalir v rašči in s to v rodovitnosti, vendar le opeša; treba ga je pognojiti, kar se s tem stori, da se okolo debel, vsaj en meter na široko, ter 30—40 centimetrov na globoko zemlje odvzame, ter se je še le na vmeščeni gnoj zopet nasuje. Špalirnim trtam pognoji se pa tudi prav dobro, ako se pod etažami in tudi drugod okolo špalirja s pomočjo železnega kola do 30 centimetrov globoke in 8—10 centim. široke luknje napravijo, ter pred spomladjo in pa na jesen večkrat s tekočino sestavljeno iz podelane gnojnice in pepela zalijó.

Luknje se zamorejo sicer tudi v poletnem času s tako tekočino zaliti, osobito kedar trte v drugič poganjati pričnejo, toda v tem času se sme to le med dalje časa trpečim, deževnim vremenom goditi, nikdar pa ne med jasnim gorkim.

V teku dostih, recimo 20—30 ali še več let, postane pa vsak špalir po etažah rad bunkast, in to vsled vsakoletne reznje. No, tak špalir se mora pomladiti, kar se s tem stori, da se mu vse etaže h krati odžagajo, tako da le kratki klini na deblu ostanejo. Iz klinov zarinejo trte, osobito ako se jim je tudi dobro pognojilo, prav močne pognanke oziroma mladike, iz katerih se zopet nove etaže izgojevati pričnejo, in sicer vse h krati.

Da se zamore s pomočjo opisanih špalirjev hišne stene tudi med okni noter gor do strehe in tudi še streho samo čez in čez prepreči, se razume samo ob sebi, in — kdo more tajiti, da bi ne bili taki špalirji ravno na samem stoječim ljudskim šolam vinskih in nevinskih krajev najlepši kinč in dokaz učiteljeve marljivosti. Da v prav mrzlih krajih špalirji čez zimo ne pozebejo, pokrije se zemlja okolo njih na jesen z gnojem, špalir sam pa s slamo ali pa s smrekovjem.

Praktična vinogradska orodja.

(Konec.)

Za premetavanje močno kamnitega, ali pa tudi strogo saldastega, v velikih kosih nakopanega sveta, lopata se vé da ne služi dobro; zato ima Vipavec pa že drugo orodje *pod. 4* in *5*, to je, motiko vipavsko, po italijansko „sapon“ imenovano, in pa lesene ali pa tudi železne „neške“. Sapon in neške opravljata uže dobro delo, toda kjer je le mogoče, poslužuje naj se delavec lopate, kajti ž njo opravi v enakem času veliko več dela, in to z veliko manjšo težavo.

Sapon služi Vipavcu tudi za drugo okopavanje trt, ali tako imenovano pletev in ne manj za razna poljedelska dela. Ako pri kakem orodju velikost in teža dosti izdá, izdá gotovo ravno pri motiki.

Kako smešno je dostikrat videti junaka z majhno, komaj za vrtno porabo zadostno motiko težka dela opravljati. Vipavski „sapon“ zahteva vsled svoje teže in velikosti precej več sile, kakor dolenjska motika,

vendar ga zamore vsak količkaj dober delavec zmagovati, in kamor se ž njim seže, tam tudi izdá!

Vipavska lopata tehta do 2½ funta, sapon pa le 2 funta. Vse se ve da brez nasada. To bi bila vipavska vinogradska orodja, katere so vse priporočitve vredne.

Da pa orodje samo na sebi še ne izda, to se pač samo ob sebi razumi; tudi človek mora biti po orodju, to je, on mora ž njim delati hoteti, kajti nagajiv, hudoben delavec opravi z najboljšim orodjem ravno tako malo, kakor slab ali pa nevoljen lovec z najboljšo puško.

Kdor si hoče prav dobro, tukaj popisano vinogradsko orodje omisliti, obrne naj se na gospoda Daniela Godino v Ajdovščini, ali pa do gospoda Furlanija v Pelku pri Dornbergu na Primorskem.

Sadimo sadno drevje pravilno na stalno mesto!

Spisal M. Rant.

O tem prevažnem sadjerejskem opravilu so vrle „Novice“ uže večkrat domačim sadjerejem svojo čvrsto besedo govorile. Pri vsem tem pa do sedaj še se svojim poukom niso dosegle onega splošno-zaželjenega vspeha in prepričanja med domačimi sadjerejci, kakoršnega so za to prevažno sadjerejsko opravilo doseči nameravale. In kdo na tem škodo trpi? Odgovor je kratek. V prvi vrsti posamezni zemljiški posestniki, kateri bi si zamogli s pravilnim postopanjem in malim trudom ob prekoristni sadjereji svoje gmotne pomanjkljivosti prav krepko in izdatno zboljšati; dalje trpé na tem občutno škodo celi kraji, cele občine, celi okrajji ter slednjič cela domovina in njeno splošno blagostanje. Večkrat se primeri, da skoraj vsi poljski pridelki prav pičlo obrodé ter nam ne dadó zadosta pripomočkov, sebe in svoje skoz celo leto prerediti in ž njimi davke, delavce in druga plačila poravnati. Posledica neizogibna ob takih slučajih nastane, da se je treba glavnega kapitala lotiti. Vsaka reč ima pa tudi le toliko časa pravo vrednost in veljavo, dokler je še cela in vsa skupaj; enkrat načeta, se navadno vedno bolj manjša in manjša ter je slednjič — po nji — za vselej po nji. — Ravno ob takih poljsko-slabih letinah zná se pa sadna letina prav dobro obnesti, katera nas more vseh navedenih nadlog in sitnosti popolnem obvarovati.

Umno sadjerejo moremo z vso pravico imenovati pravo, prvo in najsigurnejšo domačo „zavarovalnico“ svoje eksistence (obstanka) in krepko zagotovilo povoljnega gmotnega (denarstvenega) položaja. Zavoljo tega gotovo zasluži sadno drevó, da se pri njegovem nasadu na stalno mesto nekoliko po pravilih umne sadjereje ravnamo ter mu s tem za njegovo uspešno rast vse potrebno omislimo in izgotovimo.

Koliko truda, prizadevanja in dela žrtvujemo nekaterim enoletnim rastlinam in poljskim sadežem, katerim na vze pretege dotično zemljo gnojimo, orjemo, prekopujemo, vlačimo, rahljamo ter jo plevela in njegovih korenin čistimo prej kot va-njo nameravano zbirno seme enoletne kočljive rastline posejemo, znano je vsakemu kmetovalcu-poljedelcu.

Vsemu temu trudu in prizadevanju pa dostokratov vse upanje bogatega pridelka po vodi za vselej splava. Malo poznega pomladanskega ali pa prezgodnjega jesenskega mraza, malo preveč poletne suše ali pa malo ledenega mrza iz oblakov je zadosti, da se marljivemu kmetovalcu pri enoletnih poljskih sadežih njegov

trud, prizadevanje, pot, krvavi žulji in upanje na bogati pridelek za eno celo leto popolno v nič spremeniti. Prežalostno-tužna, a neovrgljiva istina je to!

Vsem omenjenim elementarnim uimam, ako v preveliki meri ne pritisnejo, se pa sadno drevje po svojih naravnih lastnostih dosta čvrsto in krepko upira in je z nekako trdovratnostjo — prenaša.

In vendar pri vsem tem sad em drevji prec iz začetka skoraj nobenega ali pa le nekoliko prav površnega pozora voščimo; o kakem pravilnem trudu pa še govora skoraj biti ne more. Tudi tu so sicer častne, a zelo zelo redke izjeme.

Lastno prepričanje mi je neovrgljivi dokaz, da, kedar se namerava sadno drevje na stalno mesto posaditi, katero bi nam brez posebnih nesreč moralo leta in leta perijodične koristi donošati, smo pri tem prevažnem početju radi le preveč površni in ne rečem preveč, popolno sebični in malomarni. Le-tu se navadno skoraj nobenega reda in pravega sadjerejskega pravila ne držimo; smo pač po podedovanem grehu svojih prednikov v tej zadevi še nekako preveč trdovratni, svojeglavi in nepoboljšljivi. Tu se posebno očitno kaže, da je „stara navada res železna srjaca“, katera se, enkrat oblečena, ne dá z lepo sleči ter se z drugo boljše, bolj primerno in praktično nadomestiti skoraj več ne more. Resnično je, iz lastnega prepričanja trditi moram, da se posebno v tem obziru ta „nepriprava stare navade“ le nam, še bolj pa našim potomcem na preobčutno škodo še v dandanašnjem naprednem času preveč trmoglavu trdi in nekako malikovavsko časti in obožuje. — Prepričajmo se vendar skoraj domači sadjerejci o škodljivih in pogubnih nasledkih te vkožene napake ter se je za enkrat in za vselej v prospeli in povzdigo splošne koristi popolnem iznebimo!

Zadnji moj dopis govoril je domačim sadjerejem vse najpotrebnejše o svojstvih posamesnih sadnih plemen in vrst ter o zahtevah, katere imajo le-ta gledé na zemljo, njeno lego in na podnebje; danes hočemo pa to prevažno zadevo tudi še od neke druge strani bolj na drobneje ogledati in preresetati.

Prekoristna sadjereja v naši mili domovini ne zavzema še onega prostora, kakoršnega sta jej Bog in pa njegova pomočnica narava po lastnosti zemlje, njeni legi in ozračju sama odločila, ter se dalje za to prekoristno stroko tudi sploh še one vneme in ljubezni ne kaže, kakoršne v resnici in polni meri zasluži. — Poglavitni vzroki in zadržki temu so pred vsem nepovoljni vspehi, kakoršne domači sadjerejci za svoj trud in nepomenljivo prizadevanje žanjejo.

Poglavitni vir tem neplodonosnim posledicam iskati nam je pa pred vsem v nepravilnem nasadu sadnega drevja na stalno mesto, v izbiranju nepravilnih sort za razne zemlje, lege in podnebja in v nebrigi za dalnje oskrbovanje sadnega drevja na stalnem mestu. O tem zadnjem, če ne bode posebnih zadržkov, se še v tekočem letu z domačimi sadjereji v naših vrlih „Novicah“ nekoliko domenimo in pogovorimo. Prislovici: „kakoršen začetek, takošen konec“, in „kakoršno delo, tako plačilo“ ste prebivalcem mile domovine tako dobro poznati, da ga menda tudi v najoddaljeni koči seljaka ni, komur bil bi njihni pomen neznan. Obe se pa gledé sadjereje, osebno gledé „nasada sadnega drevja na stalno mesto“ tako rekoč še splošno prezirata. Povsod in pri vsakem opravilu je še kako več ali manj veljavno, več ali manj obrabljeno pravilo v navadi, le gledé prekoristne sadjereje se vse od prvega začetka dalje do konca nekako brez vsega reda, brez vse temeljitosti in brez vsakega pravega pravila (z malimi častnimi izjemami) godi in izvršuje.

V svojem današnjem popisovanji sem po praktičnem „Obstzüchterju“ omenil slabih in škodljivih nasledkov preglobokega nasada sadnega drevja na stalno mesto; to pa o tem prevažnem početju ni še vse, kar se na škodo sadjereje nepravilnega godi in kar pozneje še svojimi slabimi nasledki v marsikom vse veselje in vso ljubezen do vspešnega nadaljevanja prekoristne sadjereje dostikrat za vselej popolno vniči in zamori.

(Dalje prihodnjič.)

Razjasnilne opombe vladine k načrtu postave o dedinskih naredbah pri kmetijskih domačijah srednje velikosti.

Vlada, katera je državnemu zboru predložila načrt zgoraj omenjene postave, predložila mu je nekoliko kasneje, 60 strani obsegajoče „Razjasnilne opombe“, nekoliko kasneje pa še o ravno tej zadevi pismeno oceno iz Gornje-Avstrijskega, in še nekaj kasneje enako oceno iz Kranjskega.

Izmed tega lepega gradiva hočemo tudi bralcem „Kmetovalca“ podati najbolj zanimive oddelke:

I. Iz razjasnilnih opomb vladinih.

Iz vseh dežel srednje Evrope čujejo se uže leta in leta pritožbe, da malí blagostanje kmetovalcev in tudi pri nas je tako. — Ker se mora obstanek zdravega, krepkega kmetijskega stanu v Avstriji smatrati za glavni pogoj zdravega in krepkega državnega bitja v gospodarskem, političnem in družinskem oziru, štela si je vlada v svojo dolžnost, stvari, o katerih se toži, preiskati zato, da se dobi pomoč, kolikor je to na postavodajnem potu mogoče. — Vlada je v seji od 25. januarja 1881. leta v odgovoru na interpelacijo grofa Hohenwarta in drugov one reči omenila, katere so po njenih mislih provzročile brezumno obremenjenje kmetijskih posestev. Med temi je na odličnem mestu tudi leta 1868. sklenjeno odpravljanje do tedaj obstalnih posebnih naredb o dedinskem nasledstvu pri kmetijskih posestvih.

Načrt postave izročen v ustavno razpravo je sad poizvedeb od onega časa vpeljanih v posameznih deželah in pa na tej podlagi pri ministerstvih dovršenih razprav.

Vredjenje naredb za podedovanje kmetijskih posestev srednje velikosti naj se ima vpeljano z namenom, da se pospešuje pri zemljiščih spadajočih pod veljavo te postave stalnost v obdelovanju, da se obrača zoper čezmerno zadolženje in raščee razkosavanje onih posestev, to so brez dvombe najbolj vidna znamenja pešajočega blagostanja v kmetijskem stanu enako same na sebi, kakor v njenih nasledkih, to je, v pogostnih prostovoljnih in eksklativnih premembah v posestvu.

(Dalje prihodnjič.)

Družbeni novičar.

Občni zbor podružnice na Krškem dné 6. marca 1884.

Glavna točka občnega zbora bila je razgovor o napravi dolenjske kmetijske pokrajinske razstave leta 1884., katera je uže lansko leto imela biti, zaradi deželne kmetijske razstave v Ljubljani se pa je bila morala odložiti na leto 1884.

Da se ta razstava letos prirediti zamore, volil se je odbor, določil program ter sledeče ukrenilo:

Razstava bode na Krškem od dne 28. septembra do 3. oktobra v prostorih meščanske šole. Z razstavo v zvezi bode tudi premiranje konj in goveje živine. Razstava je pokrajinska ter obsega kmetijske podružnice na Krškem, v Rudolfovem, v Mokronogu in v Trebnjem, sicer se pa zamorejo razstave vdeležiti vse dolenjske podružnice. Razstava strojev in orodja je splošna.

Odbor je sestavljen: Predsednik g. kanonik Edv. Pollak, podpredsednik g. vikar Janez Knaus, odbornika gg. Ervin grof Auersperg in Janez Gregorič, denarničar g. dr. Ivan Mencinger, tajnik g. vodja Lapajne in poslovodja razstave g. Anton Ogulin.

Razstava ima obsegati vse stroke kmetijstva. Darila so sledeča: 9 srebrnih in 27 bronastih svetinj, 6 daril po 10 gold. in 28 daril po 5 gld. Ako bi morebiti sl. c. k. ministerstvo za poljedelstvo število svetinj zmanjšalo, nadomestile se bodo z diplomami. Za šolske vrte oddala se bode dva darila po 5 gold.

Da bode razstava vsestransko dobro izpala, vabi se s tem vse p. t. gg. kmetovalce in učitelje k obilni vdeležbi.

Novomesto dne 10. aprila 1884.

Anton Ogulin,
poslovodja razstave.

Občni zbor podružnice v Novem mestu dne 5. aprila 1884.

Predsednik podružnice gosp. dr. A. Poznik otvori zborovanje s pozdravom došlim gg. udom ter poroča o delovanju podružnice sledeče:

Ob času potovanja Nj. Velič. cesarja po Kranjskem imel je podružnični predsednik avdijenco pri g. ministru za poljedelstvo, katerega je prosil, da se na Dolenjskem kmetijska šola ustanovi. Gosp. minister je obljubil prošnjo podpirati.

Pri obnem zboru c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani dne 30. januarja t. l. bila je podružnica mnogobrojno zastopana. Podružnica se pritožuje, da centralni odbor program obnega zbora tako uredi, da nasveti podružnic pridejo še le tako pozno na vrsto, ko je navadno zbor že nesklepčen. *)

Poročilo predsedništva se na znanje vzame.

Poročilo in računi podružničnega blagajnika izročé se pregledovalnemu odseku.

Predsednik predlaga, da se g. državnemu poslancu grofu Margheri-ju hvala izreče za njihov trud, Dolenjskem železnico pridobiti. Predlog se enoglasno sprejme ter g. predsedniku naloži naloga, zahvalo podružnice pismeno izraziti.

Predsednika namestnik g. Ogulin predloži program krške pokrajinske razstave, ter predlaga, da se podružnica te razstave mnogobrojno udeleži. Predlog se sprejme.

Pri volitvi novega odbora bili so sledeči izvoljeni: Predsednikom g. dr. Albin Poznik, namestnikom predsednika g. Anton Ogulin, tajnikom g. profesor Derganc, namestnikom tajnika g. Aurel Meinhold,

*) §. 19. družbenih pravil določi vrsto obravnav obnega zbora. Ured.

denarničarjem g. Val. Oblak, odbornikom gg. G. Clarici, J. Mehora, Fr. Kastelic star.

Občni zbor sklene razdelitev od deželne vlade podeljenih 3000 vrbinah sadik g. predsedniku prepustiti. Zbor naroči gospodu predsedniku potrebno ukreniti, da se prične z ustanovo hranilnice na Dolenjskem.

Anton Ogulin,
zapisnikar.

Dr. Albin Poznik,
predsednik.

Naznanilo.

Okoli srede maja bodo se prodali v Ljubljani potom dražbe 4 biki muricidolskega plemena. Čas in kraj dražbe se bode pravčasno naznanilo.

Glavni odbor c. kr. družbe kmetijske.

V Ljubljani 22. aprila 1884.

Tržne cene.

V Kranji, 28. aprila 1884.

Na današnji trg je došlo 18 glav goveje živine in 10 prešičev.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hektol.	8	12	Ajda, hektol.	5	52
Rež, "	5	85	Slama, 100 kil	2	—
Oves, "	3	40	Seno, "	2	50
Turšica, "	5	85	Špeh, fr. kila	—	54
Ječmen, "	5	20	Živi prešiči, kila	—	—

Rudolfovo, 22. aprila 1884.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hektol.	8	28	Ajda, hektol.	5	52
Rež, "	5	85	Slama, 100 kil	2	—
Oves, "	3	25	Seno, "	2	50
Turšica, "	5	85	Špeh, fr. kila	—	62
Ječmen, "	5	20	Prešiči, kila	—	41

V Ljubljani, 26. aprila 1884.

Povprečna cena.

	Trg	Magaz.		Trg	Magaz.
	gl. kr.	gl. kr.		gl. kr.	gl. kr.
Pšenica, hektol.	8 12	7 90	Sur. maslo, kila	— 85	—
Rež	5 53	5 50	Jajca, jedno . .	— 2	—
Ječmen	4 87	4 58	Mleko, liter . .	— 8	—
Oves	3 25	3 10	Gov. meso, kila	— 64	—
Soršica	—	6 60	Telečje meso, "	— 58	—
Ajda	5 69	5 27	Prešič. meso, "	— 72	—
Proso	5 53	4 60	Koštrun	— 40	—
Koruza	5 20	5 10	Kurecina, jedna	— 50	—
Krompir, 100 kil	2 67	—	Golobje, jeden .	— 18	—
Leča, hektoliter	9	—	Seno, 100 kil .	2 23	—
Grah	9	—	Slama, " "	1 87	—
Fižol	10	—	Drva, trde, sež.	7 20	—
Gov. mast, kila	84	—	" mehke, "	4 50	—
Svinska mast "	86	—	Vino, rud., 100 l.	— 24	—
Špeh, fr.	58	—	" belo, "	— 20	—
" prek.	72	—			